

La clínica de Banyoles, l'únic centre gironí que no dispensarà la píndola de l'endemà

Avui ja està disponible als CAP que obren les 24 hores, als centres de salut reproductiva i als hospitals

N. ASTORCH / L. CAMPUZANO / Girona / Barcelona

● La Clínica Salus Informorum de Banyoles serà l'únic centre de la regió sanitària de Girona que no dispensarà la píndola de l'endemà. La titularitat d'aquesta clínica és d'una congregació

religiosa, l'Institut Religiosí Sant Josep, i té contractat amb el Servei Català de la Salut el servei d'urgències les 24 hores. A Barcelona, dos centres sanitaris estan estudiant encara si la dispensaran. Salut preveu que els 280 centres que a partir

d'avui donaran gratuïtament el fàrmac en repartiran cada mes un total de 5.000. De moment, el medicament es podrà aconseguir als ambulatoris que obren les 24 hores, als centres de planificació familiar i a les urgències hospitalàries.

El gerent de la clínica de Banyoles, Arcadi Boixadera, va explicar ahir que l'ordre religiós que gestiona el centre té el seu propi codi ètic i moral i que en aquesta qüestió es va decidir, d'acord amb aquests principis, exercir l'objecció de consciència. Boixadera va expressar la disposició de la Clínica Salus Informorum a col·laborar a nivell informatiu. Fonts de la delegació de Salut a Girona van destacar que la població de Banyoles no quedarà desatesa ja que el centre d'atenció primària d'aquest municipi sí que dispensarà la píndola de l'endemà. De moment, aquest centre de Banyoles és l'únic que no dispensarà avui el fàrmac però dos més de la demarcació de Barcelona —l'hospital de Sant Joan de Déu i de l'Esperit Sant de Santa Coloma de Gramenet— estan estudiant encara si finalment el dispensen o no.

A banda d'aquests tres casos, 280 centres sanitaris de Catalunya dispensen gratuïtament des d'avui aquest anticonceptiu d'e-

LA PÍNDOLA DE L'ENDEMÀ

> Què és?

- Es un derivat hormonal anomenat **Levonorgestrel** que, segons el moment del cicle menstrual en què es pren, impedeix la fertilització de l'òvul bloquejant o retardant l'ovulació i, si aquesta ja s'ha produït, bloqueja la implantació de l'òvul fecundat. Es tracta de dos comprimits que es prenen en una sola dosi.

> Quan s'ha de prendre?

- El més aviat possible després d'haver mantingut una relació sexual en què hagi pogut fracassar el mètode anticonceptiu emprat i en un termini **màxim de 72 hores després del coït**.

> Quina eficàcia té?

- Si es pren en les primeres 24 hores després del coït: **95%**
- Si es pren entre 25 i 48 hores després: **85%**
- Si es pren entre 48 i 72 hores després: **58%**
- Si l'embaràs és previ a aquest contacte sexual, la píndola no l'interromp ni causa cap efecte sobre el fetus.

> On es pot aconseguir?

- Serveis d'urgències dels hospitals
- Centres d'atenció primària que tenen servei d'atenció continuada
- Centres amb programes d'atenció sexual i salut reproductiva

> Quins efectes secundaris pot causar?

- Nàusees
- Fatiga
- Mal de cap
- Vertigen
- Vòmits
- Dolor a la part baixa de l'abdomen, sensació de tensió mamària, petits sagnats vaginals

mergència en un *kit* que inclou també un preservatiu per incidir en el missatge que la píndola de l'endemà és només un recurs excepcional per prevenir un embaràs quan han fallat els altres anticonceptius però que no evita altres perills com és la transmissió de malalties sexuals.

La píndola es pot aconseguir gratuïtament a tots els centres d'atenció primària que estan oberts les 24 hores, als centres de salut sexual i reproductiva i als serveis d'urgències hospitalàries. Els responsables sanitaris aconsellen, però, que les dones que necessitin la píndola vagin pre-

ferentment als centres d'atenció primària per alleugerir la sobrecàrrega de demanades que ja atenen les urgències hospitalàries. Si no saben quin és el que obren les 24 hores, poden trucar al telèfon de Sanitat Respon (902 111 444) perquè els ho diguin. El director general de recursos

sanitaris de la Generalitat, Rafael Manzanera, ha explicat que les dones prendran la píndola *in situ* perquè l'eficàcia és més gran com més aviat es prengui.

La que s'enceta avui és només la primera fase d'un projecte que pretén que la píndola de l'endemà s'acabi dispensant a tots els centres d'atenció primària, en una segona fase que s'engegarà al desembre, i també a les farmàcies, en una tercera fase i sempre que les autoritats estatals ho autoritzin. Actualment la píndola de l'endemà és comercialitzada sense recepte mèdica a França, Bèlgica, Dinamarca, Noruega i Portugal. Aquest últim punt, la possibilitat que es dispensi sense prescripció mèdica i que ho faci qualsevol professional sanitari, ha suscitat les crítiques del col·lectiu mèdic.

El Departament de Salut calcula que cada mes es dispensaran uns 5.000 anticonceptius d'emergència a Catalunya, atès que durant el primer semestre d'aquest any se n'han prescrit 30.000.